

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING BEHEER EN VERKEER JAARREKENING

Datum: 20 mei 2015
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 17.00 – 18.50 uur

Aanwezig: de heer D.J. van der Meide (voorzitter, PvdA), de dames S.A. Koebrugge (VVD), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), L.H. Brokken (Partij voor de Dieren), de heren K.D.J. Castelein (D66), C.T. Schimmel (D66), B. de Greef (SP), W.H. Koks (SP), J.P. Loopstra (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), W. Maat (Stadsparij), A. Sijbolts (Stadsparij), H.P. Ubbens (CDA), R.J. Lammers (Student en Stad)

Namens de griffie: de heer W.T. Meijer (commissiegriffier)

Namens het college: de heren M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), P.S. de Rook (D66), J.M. van Keulen (VVD)

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

Programma 7 Verkeer

Programma 9 Onderhoud en beheer openbare ruimte

Paragraaf 2 Duurzaamheid

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 17.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.
- Meldt dat de moties Energiemonitor, Meer gas terug, Taskforce gastransitie en Luchtkwaliteit Ringweg Zuid als afgedaan worden beschouwd.

Dhr. Schimmel (D66):

- Hoort graag een datum voor de energimonitor.

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Kan niet plaatsen dat de motie Luchtkwaliteit Zuidelijke Ringweg is afgedaan.

Wethouder Gijsbertsen:

- Antwoordt dat de energimonitor bijna klaar is en binnen twee maanden verschijnt.

Wethouder De Rook:

- Laat palen plaatsen om te monitoren en rapporteert voortgang direct over de Zuidelijke Ringweg.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Complimenteert de medewerkers van Stadsbeheer, Milieudienst en iederz dat ondanks de bezuinigingen de tevredenheid van bewoners over de openbare ruimte gelijk bleef.
- Vraagt aandacht voor uitvallende lantaarnpalen. Waarom gebeurt het en duurt reparatie zo lang?
- Informeert hoe het staat met de nieuwe exploitant van de kinderboerderij en wanneer het groot onderhoud kan beginnen.
- Is erg content met de biomassacentrale op Kardingewaar snoeiafval verbrand wordt.
- Leest dat Groningen de groenste stad wil worden. Is dit nieuw? Nu is er de tiende plaats.
- Juicht aardwarmte toe en complimenteert het zorgvuldige proces.

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Is niet ontevreden over wat er allemaal gebeurd is op het gebied van verkeer.
- Ziet veel investeringen in fietsnetwerken om fietsgebruik te stimuleren, maar pleit ervoor voorrangssituaties en 30 km-zones ook veiliger te maken. Dit moet prioriteit zijn.
- Denkt dat draagvlak voor DRIS-panelen en aangepaste bushaltes geen probleem kan zijn.
- Vraagt welke grote projecten de aanleg van deze twee zaken dan zo vertraagt.
- Kan leven met de verschuiving in ov naar grote Qliners en de HOV-structuur.
- Ziet een forse daling bij stadslijn 5 en krijgt signalen vanuit Hoornse Meer dat met name ouderen en blinden balen van het wegvallen van de verbinding met de Grote Markt. Zit de 11% daling vooral in die groepen? Zijn de HOV-alternatieven onvoldoende? Meer feiten zijn nodig.

Dhr. Koks (SP):

- Heeft weinig opmerkingen over verkeer, omdat de raad er regelmatig over spreekt.

- Ziet als belangrijkste knelpunt draagvlak onder de bevolking, vooral bij de Zuidelijke Ringweg, maar ook bij de Paterswoldsewegtunnel, de Krolbrug en het Oosterhamriktracé.
- Mist in het voorstel over aanbesteding van de Zuidelijke Ringweg het versterken van regionale werkgelegenheid, het tegengaan van uitbuiting en SLOI.
- Mist essentiële cijfers om het Groningen Plusmodel te kunnen beoordelen, zoals auto- en fietsgebruik en het aantal treinreizigers.
- Sluit aan bij de PvdA wat betreft lijn 6, DRIS en de bushaltes.
- Pleit voor een nieuwe knelpuntenlijst 30 km-zones, want sinds 2009 zijn slechts twee opgepakt.

Dhr. De Greef (SP):

- Is goed op de hoogte van beheer en duurzaamheid.
- Vindt het mooi dat ondanks bezuinigingen de tevredenheid over openbare ruimte gelijk bleef.

Dhr. Maat (Stadspartij):

- Is blij met het kleine station in Hoogkerk, maar bijt dit niet met de westelijke HOV-as?
- Verzoekt het college op het hoofdstation DRIS-panelen aan beide kanten van informatie te voorzien of extra panelen te plaatsen, zodat ze vanaf de Herewegbrug af te lezen zijn.
- Ziet de daling van lijn 6 als bewijs dat een stop op de Grote Markt noodzakelijk is.
- Vraagt hoe de gemiddelde snelheid van bussen zo gestegen kan zijn.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Wijst op de slechte staat van sommige fietspaden, zoals bij Kardinge. Voldoet het beheerprogramma van Stadsbeheer nog wel?
- Verzoekt te onderzoeken of leerlingen van de Kluiverboom de ring te voet over kunnen steken.
- Is benieuwd naar welke beleidskeuzes wordt verwezen bij de druk op parkeerbezetting.
- Vraagt of alle verzekeraars meedoen met registratie van verkeersslachtoffers.
- Vindt het BORG-niveau te laag. Het moet niet uitmaken of je in het centrum of in een wijk woont. Meer onkruid tussen de tegels hoort niet.
- Is er bezorgd over of Stadstoezicht de handhavingstaken wel uit kan voeren vanwege politieke grillen.
- Vindt aandacht voor dierenwelzijn summier. De gemeente doet meer dan er staat.
- Vindt het logisch dat de kosten voor verkeersmaatregelen bij evenementenorganisatoren liggen.

Dhr. Blom (VVD):

- Noemt de opwaardering van de Oostelijke Ringweg goed geslaagd.
- Pleit voor een nieuwe rubriek met uitgestelde zaken, zoals de bypass Boerhaverotonde en het Herewegviaduct.
- Is voor meer afstemming met nutsbedrijven wat betreft onderhoud aan verharding.
- Vraagt hoe het vervangen van asfalt aan het eind van de levensduur een jaar verlengd kan worden.
- Roept op onderhoud niet uit te stellen, omdat het dan duurder wordt.
- Wil weten of vier locaties voldoen voor waterrecreatie. Waar kunnen grote boten afmeren?
- Leert uit navraag dat de zin over bejegening van Stadstoezicht niet in de rekening had moeten staan. Zijn er meer zinnen die niet in de rekening thuishoren?
- Onderstreept het belang van monitoring van duurzaamheid, ook wat betreft uitstoot zodat te zien is welke maatregelen het meest effectief zijn.
- Ziet uit naar de aangekondigde energiemonitor.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Is blij dat meer mogelijk bleek bij fietsparkeren. In de Bloemstraat liggen nog steeds fietsen op straat in drukke tijden.
- Vraagt zich af of Groningen een fiets- of busstad is en kiest zelf voor het eerste. Bussen krijgen meer voorrang, maar dat gaat ten koste van fietsers.
- Complimenteert het behoud van de spaarregeling voor de ringwegen.
- Leest de collegebrief over ontsluiting van het Oosterhamriktracé meer als mededeling dan als dat er nog inspraak mogelijk is. Wat is de status van de twee informatiebijeenkomsten?
- Betreurt dat ov-bewegingen van Hoogezand naar Zernike niet geteld kunnen worden in model split. Effecten van RSP-investeringen in ov op vervoerskeuze kunnen zo niet afgewogen worden.
- Sluit aan bij PvdA wat betreft lijn 6.

- Betreurt het dat de Zuidelijke Ringweg met name bij het Julianaplein ten koste gaat van stadswegen.
- Vraagt waarom de gemeente de plotse tegenvaller van zes ton geheel zelf op moet vangen.
- Is blij met de projecten, maar vindt het tijd voor een nieuwe ronde voor 30 km-zones.
- Ziet dat duurzaamheid en parkeerbeleid onlangs al uitgebreid zijn besproken.
- Constateert met de PvdA dat de extra investering in lantaarnpalen nog niet helemaal werkt.
- Ziet graag meer investeringen in beheer, gezien de terugval bij stoepen, fietspaden en onkruid in verharding. De stad begint bij de voordeur. Een voorbeeld zijn de hobbels en kuilen in het Stadspark nadat het Waterbedrijf er bezig ging.

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Vindt het goed dat in 2015 veel is ingezet om de achterstand bij duurzaamheid in te lopen.
- Ziet goede voorbeelden als energieneutrale woningen en oplaadpalen voor auto's. Het kan nog beter.
- Is blij met de continuering van fair trade, het opstarten van de Gresco en de BORG-scores.
- Sluit aan bij de VVD wat betreft het combineren van onderhoud met ander werk.
- Hoopt dat de herplant van bomen na de storm in 2013 dit jaar wel lukt. Zes ton is doorgeschoven.
- Roept op gezien de slechtere effecten toch weer over te gaan op halfjaarlijks maaien.
- Is positief over het vergisten van snoeiafval op Kardingse.
- Plukt in zijn eigen wijk de vruchten van Eetbare stad. Het is goed voor ecologie en sociale cohesie.
- Hoopt dat bewustwording een belangrijke rol blijft spelen in afvalbeleid.
- Vraagt hoe na het stokken van gesprekken met dierenambulance en -bescherming dit verder gaat.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Denkt dat de groei van het aantal fietsers niet alleen komt door bevolkingsgroei, maar ook doordat mensen er vaker voor kiezen.
- Is blij met de groei van ov en P+R.
- Hoort al twee jaar dat volgend jaar echt DRIS ingevoerd wordt. Hoe komt dat?
- Wil weten waarom de andere berekening van projectbureau en gemeente tot zes ton verschil leidt.
- Pleit voor het overstappen op groen lokaal gas voor het wagenpark. GTL uit Qatar komt van ver en het land heeft een bedenkelijke reputatie voor mensenrechten en arbeidsomstandigheden.

Dhr. Castelein (D66):

- Constateert dat Groningen misschien wel de fietsstad van de wereld is.
- Was altijd voor investeren in bereikbaarheid. De Zuidelijke Ringweg en het stationsgebied staan op stapel.
- Is benieuwd naar de verwachtingen over de registratie van verkeersslachtoffers door verzekeraars.

Dhr. Schimmel (D66):

- Is trots dat de ambitie van energieneutraliteit in 2035 echt serieus wordt genomen en hoopt op meer duidelijkheid met de energiemonitor.
- Denkt dat zon veel potentie heeft met bezitters die wel willen. Een aantal moties van D66 zal gaan over financieringsconstructies om hen over de drempel te helpen.
- Leest over simpele energiebesparingsmaatregelen bij gemeentelijk vastgoed. Wanneer gaat de gemeente dat elders toepassen, bijvoorbeeld bij sportvelden?

Dhr. Ubbens (CDA):

- Is positief over het werk aan de Oostelijke en Noordelijke Ringweg, het sparen voor de Westelijke en de ontwikkeling van de HOV-as.
- Ziet dat fietsbeleid veel aandacht krijgt. Plannen voor 2015-2016 horen niet in de rekening.
- Leest dat het college tevreden is over fietsparkeren, maar neemt de overlast wel af?
- Pleit voor experimenten met fietsparkeerverboden op locaties in de binnenstad met veel overlast.
- Roept op snel te beginnen met de busop- en -afrit Hoogkerk om het tijdig af te hebben. Het moet duidelijk zijn onder welk project het valt.
- Begrijpt zorgvuldigheid boven snelheid als argument als de doelstelling van toegankelijke bushaltes net niet gehaald is, maar met 20 van de 85 schiet het fors tekort.
- Ziet tevredenheid over het schoon zijn en trottoirs dalen. Het moet inzichtelijk zijn op welke plekken het wel en niet goed gaat.
- Pleit voor duidelijke prioriteiten in duurzaamheidsdoelen. De energiemonitor zal helpen.

- Vraagt zich af of investeringen in kleine windmolens wel verstandig waren, aangezien er geen geplaatst zijn. Het rendement is dus nul.
- Vindt aanpak van zwerfvuil ook een duurzaamheidsvraagstuk, plastic komt uiteindelijk in de oceaan terecht.

Dhr. Lammers (Student en Stad):

- Vraagt wat naast de grote verkeersprojecten op kleinere schaal bereikt is.
- Denkt dat de voordelen van fietsgebruik duidelijk zijn.
- Betreurt het dat verzoeken om fietsparkeercapaciteit bij het station uit te breiden niet zijn ingewilligd.
- Is benieuwd hoe de fietsenstalling in het centrum de komende tijd uitpakt.
- Hoort van veel mensen dat ze fietsrekken missen in de parkeervlakken. Voor langer parkeren zijn de vlakken minder geschikt dan voor kort winkelbezoek.
- Waardeert de ruimte voor bus en trein.
- Ziet P+R-terreinen achterblijven. Is de komende impuls voldoende of is meer nodig?
- Is blij dat de BORG-ambities gehaald zijn ondanks bezuinigingen en dat met bewoners samengewerkt wordt.
- Sluit aan bij de VVD dat duidelijk wordt dat een energiemonitor mist.

Mw. Brokken (Partij voor de Dieren):

- Merkt niet op alle onderdelen dat duurzaamheid leidend zou moeten zijn.
- Vindt het een mooi streven de groenste stad te worden.
- Ziet graag een significante rol voor ontwikkeling en bescherming van ecologie bij grote projecten.
- Is ervoor bewoners meer te betrekken bij leefomgeving en onderhoud. De gemeente moet een sturende actieve rol innemen. Ook het verminderen van eigen afval van inwoners is van belang.
- Leest graag meer over het verminderen van dierenleed.
- Ziet graag een opwaardering van middelen voor dierenopvang en het zoeken naar andere mogelijkheden om zwerfdieren en andere hulpbehoevende dieren te helpen.
- Vindt niet dat van burgers verwacht mag worden dat ze gewond wild transporteren.
- Wijst erop dat Vogelopvang Westernieland buiten de gemeente ligt en geen subsidie krijgt, maar wel vogels vanuit de gemeente opvangt.
- Adviseert niet te kiezen voor een contract met een hoofdpartner, maar voor een verdeler van buiten de betreffende organisaties.
- Vraagt of het nieuwe waterstructuurplan Noorddijk de waterkwaliteit meetbaar heeft verhoogd.
- Betreurt verschraving van natuur door intensieve landbouw.
- Is enthousiast over het doel de biodiversiteit te vergroten.
- Roept op een zesde duurzaamheidsprogramma toe te voegen, namelijk de impact van vee-industrie. Dat is noodzakelijk om in 2035 energieneutraal te kunnen worden.
- Vindt dat voedselbeleid een grotere rol moet spelen. Duurzame initiatieven moeten vergemakkelijkt worden.
- Steunt verbeterde bronscheiding. Hoe kan het dat glas en papier afnemen?
- Pleit voor het actiever benaderen van bedrijven wat betreft energiebesparing.
- Stelt dat er meer interessante projecten zijn dan de twee van Noorderduurzaam.
- Vindt het een vage uitspraak dat controle op milieubeleid redelijk op orde is. Wat doet het college eraan om dit volledig op orde te krijgen?
- Vindt het geweldig dat Groningen fietsstad is en hier veel aan doet.
- Wijst erop dat fijnstof niet is meegenomen in de beoordeling van luchtkwaliteit.

Wethouder Gijsbertsen:

- Legt uit dat Groningen een competitie won van groenste stad, met name vanwege de ontsnippering van groen. Groningen is de eerste ontsnipperde stad van Nederland.
- Nam op verzoek van raadsleden een passage dierenwelzijn op, hoewel dat in de begroting niet voorkwam. In de Begroting en Jaarrekening 2015 komt het wel terug met indicatoren.
- Komt rond de zomer met een brief over dierenopvang, -bescherming en -ambulance.
- Poogt nogmaals financiering van zonnepanelen via ozb te bereiken en denkt anders na over

alternatieven.

- Kan met de Gresco vanwege het overzicht simpele maatregelen doorvoeren om te besparen.
- Deed onderzoek naar kleine windmolens, omdat grote van de provincie niet mochten en de raad per motie hierom verzocht. In de markt blijkt zon interessanter. Inmiddels is de situatie rond grote molens weer veranderd.
- Antwoordt dat voedsel onderdeel is van het Duurzaamheidspact en dat er middelen voor zijn.
- Antwoordt dat er maar één intensieve veehouderij is en dat zal niet meer worden vanwege beperkende maatregelen.
- Ziet potentie in energiebesparing bij bedrijven. Naast de eigen trajecten en inspecties is er de noordelijke Switchagenda en het noordelijk energieakkoord met een duidelijke positie van het mkb. De nieuwe omgevingsdienst kan ook een rol vervullen.

Wethouder Van Keulen:

- Zal de complimenten over tevredenheid over de openbare ruimte doorgeven.
- Heeft een contract met een bedrijf over reparatie van straatverlichting en verzoekt kapotte palen te melden. Hetzelfde geldt voor hotspots bij BORG met bijvoorbeeld veel zwerfvuil.
- Ziet geen stijging in meldingen over zwerfvuil. Via twitter, de app en telefoon is het goed te melden.
- Stemt reparaties aan wegdek steeds beter af met nutsbedrijven en wacht daarom soms ook met vervanging. De levensduur is conservatief ingeschat. Bij spoed is combineren niet mogelijk.
- Voegde een bootlocatie toe in een pilot en verwijst naar de brief. Het college acht dit voldoende, maar houdt de vinger aan de pols.
- Moet het antwoordt over de zin over Stadtoezicht schuldig blijven.
- Overlegde zorgvuldig met bewoners aan de Kraneweg over herplant van bomen na storm in relatie met parkeerplaatsen. De uitvoering zal grotendeels dit jaar zijn.
- Merkt op dat het groene gas van Attero gekocht zou moeten worden en omgezet in vloeistof.
- Onderzoekt wel voortdurend naar mogelijkheden het wagenpark zo snel mogelijk te verduurzamen.
- Heeft nog geen resultaten over de waterkwaliteit in Noorddijk en houdt de raad op de hoogte.
- Legt uit dat minder glas en papier respectievelijk komen door de crisis en digitalisering.
- Hoopt in het najaar een voorstel te presenteren over de kinderboerderij. Onderhoudsgeld blijft.

Wethouder De Rook:

- Meldt dat Groningen de fietsstad bij uitstek is met een model split van 61%. Kopenhagen wordt vaak genoemd en heeft 30%.
- Verbaast zich over de kritiek op parkeervlakken van Student en Stad, die juist initiatief hiertoe nam.
- Wijst erop dat de oude situatie in de Brugstraat nog minder een succes was. Parkeervlakken helpen voor winkelbezoek en problemen doen zich vooral voor op piekmomenten. Daarna is de straat vrij.
- Komt terug op de blijvende fietsparkeerbehoefte in de fietsstrategie.
- Legt uit dat de rekening de begroting volgt en herkent zich niet in eenzijdige focus op infrastructuur in het fietsbeleid. Juist veiligheid en gedrag spelen een grote rol.
- Stelt dat de duizend extra fietsplekken op het station het probleem reduceren tot piekmomenten met overcapaciteit op rustige momenten.
- Handhaaft fietsparkeren op hinderlijke plekken als blindegeleidepaden, maar gelooft niet in het afzetten van hele gebieden voor de fiets.
- Wijst op de boekwinkel in de Waagstraat, waar een oproep op de ruit meteen leidde tot afstand van geparkeerde fietsen. Een logica kan ook zijn om parkeren toe te staan in vlakken en daarbuiten niet.
- Vindt DRIS-borden en aangepaste bushaltes ook te lang duren. Het heeft ermee te maken dat het wordt meegenomen in bredere opwaardering van gebieden, waarbij participatie belangrijk is. Bij DRIS speelde ook een technisch probleem met de elektriciteit.
- Verwacht volgend jaar een stuk meer voortgang.
- Antwoordt dat dubbele DRIS-panelen niet bestaan en vindt de kosten van extra panelen bij het hoofdstation niet opwegen tegen het toegenomen gebruiksgemak. De kosten kunnen bekend gemaakt worden.
- Ziet geen toename in Wmo-vervoer en gist ernaar waar de 11% van lijn 6 gebleven is. Het totale busvervoer nam niet af, blijktbaar is het elders opgevangen.
- Verduidelijkt dat buslijnen van de oost- naar de westkant zijn verplaatst. De afname loopt dus niet

- parallel met het weghalen van stops op de Grote Markt.
- Kan wellicht op basis van de ov-cijfers de gevolgen van deze verplaatsing beter in beeld krijgen voor bespreking van de binnenstadsvisie in juni.
 - Verklaart de hogere gemiddelde bussnelheid uit het opengaan van meer busbanen.
 - Wil bus- en fietsroutes meer loskoppelen, zodat busvoorrang fietsers minder hindert.
 - Ziet een gigantische toename op de HOV-assen.
 - Kijkt juist om snelheid te houden in welk kader de busafrit Hoogkerk het best past.
 - Zal snel moeten bepalen of de ov-concessie verlengd of opnieuw aanbesteed wordt en betreft de raad.
 - Ziet het opknappen van de Oostelijke Ringweg als een groot succes voor omgeving en doorstroming.
 - Stelt voor een keer door te praten over de technische vraag over het te voet oversteken van de ringweg bij Kluiverboom.
 - Levert nieuws over de aanbesteding zodra het er is, ook wat betreft afspraken over SLOI.
 - Deed er alles aan om de voorbereiding van de Boerhaverotonde gereed te krijgen, de aanleg kan beginnen.
 - Wil met de provincie doorwerken aan de bereikbaarheidsagenda na 2020 en werkt dit verder uit. Het komende jaar moeten afspraken over Oosterhamriktracé en de zuidzijde van het station harder.
 - Spreekt met de provincie over de financiering en sorteert niet voor op een variant. De bewoners worden juist in een vroeg stadium betrokken nu ze veel invloed hebben.
 - Wijst op de dynamiek dat succesvolle P+R-terreinen leiden tot minder parkeerbezetting in de stad.
 - Investeert flink in een upgrade van de P+R Haren en de realisatie van Meerstad en Reitdiep, zodat alle toegangswegen een volwaardig terrein hebben. De verwachting is dat het gebruik dan aantrekt. De lage score heeft meer te maken met de hoge ambitie dan met de prestatie.
 - Komt in het najaar met een verkeersveiligheidsplan en zet daar in op veilige schoolgebieden. Daarnaast klinkt de roep om 30 km-zones en veilige fietsroutes.
 - Stuurt na hoe het zit met registratie van ongelukken.
 - Rapporteert in de rekening wat in de begroting is opgenomen. Fijnstof is geen indicator.
 - Legt uit dat het tarief van inhuur vanuit de gemeente aan het projectbureau Zuidelijke Ringweg onder het bedrag in de boeken lag sinds 2009. Dit verklaart waarom de gemeente helaas volledig opdraait voor de tegenvaller van zes ton. Het is geen extra rekening.
 - Gaat verder analyseren hoe deze fout zo lang onopgemerkt heeft kunnen blijven.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 18.50 uur.